

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 22.6.2011
KOM(2011) 367 endelig

GRØNBOG

Modernisering af direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer

(EØS-relevant tekst)

1. INDLEDNING

EU-borgere¹, som leverer en række erhvervmæssige tjenester til forbrugere og erhvervslivet, er vigtige interessenter i vores økonomi. Opnåelse af ansættelse eller levering af tjenesteydelser i en anden medlemsstat er et konkret eksempel på, hvordan de kan drage nytte af det indre marked. Det har længe været anerkendt, at restriktiv regulering af erhvervmæssige kvalifikationer har den samme kvælende effekt på mobiliteten som diskrimination på grund af nationalitet. Anerkendelse af kvalifikationer erhvervet i en anden medlemsstat er således blevet en grundlæggende byggesten i det indre marked. Som understreget i Europa 2020-strategien² og akten for det indre marked³ er erhvervmæssig mobilitet et nøgleelement i Europas konkurrencedygtighed. Besværlige og uklare procedurer for anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer blev i rapporten om unionsborgerskab 2010⁴ identificeret som en af de vigtigste hindringer, som EU-borgere stadig støder på i dagligdagen, når de udøver deres rettigheder i henhold til EU-retten på tværs af nationale grænser. En modernisering ville også styrke EU's position i internationale handelsforhandlinger ved at gøre det nemmere at sikre reguleringsmæssig konvergens og give EU mulighed for at opnå en bedre markedsadgang i tredjelande for EU-borgere.

Mobiliteten af erhvervsudøvere er stadig lav i EU. Antallet af klager, SOLVIT-sager og spørgsmål, der er stillet til Your Europe Advice, samt analysen af disse sager bærer klart vidnesbyrd om behovet for at modernisere reglerne. Derudover repræsenterer intra-EU-handel med tjenester (herunder erhvervmæssige tjenester) kun ca. 25 % af den samlede handel inden for EU. Denne andel er alt for lav i betragtning af den generelle vigtighed af servicesektoren for EU's økonomi. Det kan gøres bedre.

Øget mobilitet ville også reducere udfordringen med at besætte højt kvalificerede stillinger, efterhånden som den aktive befolkning falder. I henhold til forudsigelserne fra Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop) vil der være brug for yderligere 16 millioner mennesker til at besætte højt kvalificerede stillinger i år 2020⁵, hvilket med de aktuelle tendenser vil føre til alvorlig mangel på kvalificerede erhvervsudøvere. Noget af denne mangel på færdigheder kan afhjælpes af personer med erhvervmæssige kvalifikationer, som er opnået uden for EU, som aktuelt har store problemer med at få deres kvalifikationer anerkendt.

En forventet mangel på én million sundhedsfaglige personer vækker især bekymring. Hvordan landene kan blive bedre til at styre mobiliteten af sundhedsfaglige personer ved yderligere at styrke deres generelle politikker vedrørende arbejdsstyrken samt yderligere udarbejdelse af mekanismer til arbejdsstyrkeplanlægning vil blive gjort til genstand for

¹ Dette gælder også tredjelandsstatsborgere, som nyder rettigheder i henhold til EU-lovgivningen: EU-borgeres familiemedlemmer, fastboende udlændinge, flygtninge og indehavere af det blå EU-kort behandles på samme måde som EU-borgere hvad angår anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer.

² Meddelelse fra Kommissionen Europa 2020, *En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst*, KOM(2010) 2020 af 3.3.2010.

³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, Akten for det indre marked, Tolv løftestænger til at skabe vækst og øget tillid, "Sammen om fornyet vækst", KOM(2011) 206, SEK(2011) 467.

⁴ Rapport om unionsborgerskab 2010 "Afskaffelse af hindringerne for unionsborgernes rettigheder", KOM(2010) 603 af 27.10.2010.

⁵ Skill supply and demand in Europe: medium-term forecast up to 2020 (2010) kan ses på http://www.cedefop.europa.eu/en/Files/3052_en.pdf

særskilt handling fra Kommissionens og medlemsstaternes side⁶.

At gøre borgerne i stand til at udøve deres individuelle ret til at arbejde hvor som helst i EU skal ses i en bredere sammenhæng. For at få den fulde fordel af den frie bevægelighed skal erhvervsudøvere nemt kunne få deres kvalifikationer anerkendt i en anden medlemsstat⁷. Det er derfor vigtigt, at anerkendelsesdirektivet⁸ udstikker klare og enkle regler for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Samtidig skal reglerne sikre en høj kvalitet i tjenesteydelserne, uden at de bliver en hindring for mobiliteten. Den Europæiske Union har allerede opnået meget inden for dette område: For visse erhvervsmæssige kvalifikationer, især inden for områderne sundhed, arkitektur, håndværksfag, handel og industri, gælder der automatisk anerkendelse. For alle andre erhverv er der med succes blevet indført et princip om gensidig anerkendelse på grundlag af en "generel ordning". I 2005 blev disse regler suppleret med et nyt mildere system for at lette midlertidig mobilitet. Disse regler gavner millioner af erhvervsudøvere i Europa. Det anslås, at systemet med automatisk anerkendelse på grundlag af harmoniserede minimumskrav til uddannelse alene omfatter 6,4 millioner borgere⁹.

I marts 2010 kom Kommissionen med en vurdering af direktivet, som mobiliserede mange interessenter: Ca. 200 kompetente myndigheder udarbejdede erfaringsrapporter i 2010, og ca. 400 deltagere udtrykte deres synspunkter i en offentlig høring i starten af 2011. Grønbogen bygger på denne vurdering. Den præsenterer nye idéer til at lette mobiliteten i det indre marked som f.eks. det europæiske erhvervspas (European Professional Card) (se del 2), undersøger metoder til at bygge videre på resultater (se del 3) og opstiller modeller for modernisering af automatisk anerkendelse (se del 4). En bred høring om disse idéer vil hjælpe Kommissionen med at vurdere de forskellige modeller for modernisering af anerkendelsesdirektivet.

Et lovforslag til modernisering af direktivet er planlagt til slutningen af 2011.

2. NYE METODER TIL AT OPNÅ MOBILITET

2.1. Europæisk erhvervspas

En modernisering skal være baseret på de nyeste teknologier for at tilbyde nye værktøjer til mobilitet. Disse teknologier indeholder muligheden for både at gøre erhvervsudøvere mere mobile og forbedre informationen til forbrugere og arbejdsgivere om erhvervsudøveres kvalifikationer til de tjenesteydelser, som de tilbyder. Et europæisk erhvervspas kunne baseres på det 21. århundredes hurtige kommunikationsteknologier og således skabe en mekanisme, som vil give det konkrete og skræddersyede effekter i henhold til et moderniseret anerkendelsesdirektiv. IMI-systemet (Internal Market Information) kunne skabe et meget hurtigere samarbejde mellem den udstedende medlemsstat (erhvervsudøverens afgangsst) og den modtagende medlemsstat (det land, hvor erhvervsudøveren ønsker at etablere sig). Et

⁶ Et yderligere spørgsmål i denne forbindelse vedrører de havrelaterede lovregulerede erhverv, hvorom Kommissionen i 2012 agter at offentliggøre en meddelelse om "blå" vækst for have og kyster. Kommissionen er i denne sammenhæng interesseret i at finde ud af, om der på dette område findes konkrete hindringer for gensidig anerkendelse.

⁷ Problemer forbundet med anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer er én af hindringerne for den frie bevægelighed for erhvervsudøvere i EU sammen med flytbarheden af pensionsrettigheder, sprogbarrierer etc.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EUT L 225 af 30.9.2005, s. 22.

⁹ Resultattavle for det indre marked, juli 2010.

hurtigere samarbejde mellem to lande ville muliggøre en hurtig anerkendelsesproces for indehaveren af passet. Samarbejde via IMI skal også være underlagt frister, som medlemsstaterne skal være forpligtet til at overholde i fremtiden. På samme måde kunne midlertidig mobilitet blive meget enklere for erhvervsudøvere med erhvervspas: Eventuelle oplysningsforpligtelser, som modtagerlandet aktuelt kan forlange opfyldt, ville blive overflødige, idet alle de nødvendige oplysninger enten ville fremgå af selve passet eller være tilgængelige fra den EU-afgangsstat, som udstedte passet, ved hjælp af den hurtige elektroniske infrastruktur.

Mobilisering af EU-afgangsstat

I henhold til det aktuelle system er den modtagende medlemsstat ansvarlig for verificering af den migrerende erhvervsudøvers kvalifikationer. Dette kan skabe problemer for erhvervsudøveren, som måske skal fremsende oversættelser af diverse dokumenter. Det kan også være en ressourcetung opgave for de kompetente myndigheder i den modtagende medlemsstat, som måske ikke er bekendt med, hvordan kvalifikationer erhverves i andre medlemsstater. Et europæisk erhvervspas, som er udstedt af den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor kvalifikationen blev erhvervet, og på den betingelse, at erhvervsudøveren er berettiget til at praktisere, kunne lette processen ved at få EU-afgangsstaten til at spille en større rolle på et tidligere tidspunkt.

Ved udstedelse af et sådant pas skal den kompetente myndighed i EU-afgangsstaten kontrollere, at ansøgerne har de rigtige kvalifikationer og opfylder eventuelle andre betingelser, som måtte kræves i henhold til et moderniseret direktiv, f.eks. at de er lovligt etableret, eller at deres eksamensbeviser er autentiske. Denne myndighed ville også opbevare de dokumenter, som lå til grund for udstedelsen af passet, og gøre dem tilgængelige for den tilsvarende myndighed i den modtagende medlemsstat efter behov. For at sikre gensidig tillid ville passet ikke blive udstedt af kommercielle enheder. Når et erhverv ikke er reguleret i EU-afgangsstaten, vil det være op til den pågældende medlemsstat at udpege en kompetent offentlig myndighed til at udstede passet (f.eks. kontaktpunkter¹⁰ eller NARIC-centre¹¹).

I henhold til dette system ville myndighederne i den modtagende medlemsstat ikke være nødt til at bruge administrative ressourcer på at verificere alle de oplysninger, som allerede var blevet undersøgt af EU-afgangsstaten. Verificering af selve passets gyldighed ville muligvis være tilstrækkelig til at bekræfte, at indehaveren kan udøve erhvervet i værtsmedlemsstaten.

IMI (Internal Market Information) kunne i denne sammenhæng blive brugt som "back office" for samarbejdet mellem kompetente myndigheder. Dette ville kræve, at alle kompetente myndigheder, som udsteder og verificerer passet, er registreret hos IMI og kan kommunikere med hinanden, hvis de har spørgsmål. Mange kompetente myndigheder inden for EU er allerede registreret, og andre forventes at være registreret ved udgangen af 2012.

Mobilisering af den modtagende medlemsstat

For erhvervsudøvere, som ønsker at levere tjenesteydelser på midlertidig basis, kunne et erhvervspas træde i stedet for de administrative dokumenter, som understøtter den

¹⁰ Artikel 57 i direktivet forpligter medlemsstaterne til at udpege et kontaktpunkt for at meddele borgere og kontaktpunkter i de andre medlemsstater oplysninger og bistå borgerne med at udnytte deres rettigheder.

¹¹ National Academic Recognition Information Centres (NARIC) bistår borgere med problemstillinger vedrørende akademiske kvalifikationer. Se <http://www.enic-naric.net/index.aspx?s=n&r=g&d=about#NARIC> for yderligere oplysninger.

anmeldelse, der skal indgives forud, og som de fleste medlemsstater kræver i henhold til artikel 7 i direktivet. En e-mail, hvoraf erhvervsudøverens erhvervspasnummer fremgår, ville måske være nok. Indehaveren af erhvervspasset kunne endda være helt fritaget for systemet med forud indgivet anmeldelse, fordi erhvervspasset med de nødvendige oplysninger ville være tilstrækkeligt. Det kunne vises til myndighederne og modtagerne af tjenesteydelserne i værtsmedlemsstaten i stedet for, at der indsendes en anmeldelse. Midlertidig mobilitet ville blive meget enklere samtidig med, at eventuelle nødvendige kontroller stadig kunne udføres.

Lignende fordele kunne opnås for erhvervsudøvere, som ønsker automatisk anerkendelse af deres kvalifikationer på baggrund af harmoniserede minimumskrav til uddannelse. Et pas kunne bekræfte, at erhvervsudøverens kvalifikationer opfylder de harmoniserede minimumskrav i henhold til et moderniseret direktiv. Dette kunne verificeres af den udstedende kompetente myndighed på tidspunktet for ansøgning om et pas i den medlemsstat, hvor det nødvendige bevis for formelle kvalifikationer blev udstedt. Myndigheden i den modtagende medlemsstat ville ikke længere skulle verificere kvalifikationerne og ville således kunne træffe en beslutning om anerkendelse inden for en væsentlig kortere tid (f.eks. inden for to uger i stedet for de tre måneder, der aktuelt er tilladt i henhold til direktivet)¹².

Selv under den generelle ordning, hvor kvalifikationer kontrolleres i det enkelte tilfælde, kunne et pas forenkle og fremskynde anerkendelsesproceduren, idet den indledende verificering ville blive udført af den myndighed, som udsteder passet. Som følge heraf kunne procedurerne afkortes til højst én måned i stedet for de aktuelle højst fire måneder¹³.

Et erhvervspas ville også være fordelagtigt for tjenestemodtagere, især med hensyn til gennemsigtighed. Ved at fremvise passet vil erhvervsudøverne give en garanti for, at de er kompetente til at udføre erhvervet. Derudover kunne der etableres et system, så forbrugere og arbejdsgivere kunne verificere gyldigheden af passet (f.eks. via direkte kontakt med den kompetente myndighed).

Styregruppens arbejde og pilotundersøgelser

Et europæisk erhvervspas ville ikke være obligatorisk. Interesserede mobile erhvervsudøvere skulle have mulighed for men ikke pligt til at ansøge om et sådant pas. Kommissionen har allerede nedsat en styregruppe vedrørende erhvervspasset for udvalgte parter, som har udtrykt interesse. Den består af repræsentanter for forskellige erhverv, kompetente myndigheder og fagforeninger. Gruppen begyndte sit arbejde i starten af januar 2011 og forventes at fremsætte konkrete konklusioner i oktober i år. Gruppen har set på merværdien og de mulige retsvirkninger af et sådant pas. Den har også undersøgt eksisterende projekter med erhvervspas og lignende instrumenter, som kan være nyttige i borgernes dagligdag (f.eks. det europæiske kørekort, det europæiske sygesikringskort eller det fremtidige europæiske færdighedspas). Gruppen havde stor fokus på udfordringerne med implementering, herunder spørgsmålene om indholdet og formatet af et sådant pas, og hvordan man bedst sikrer dets pålidelighed. Resultaterne præsenteres på Single Market Forum, som finder sted den 3.-4. oktober i Krakow, Polen.

¹² Selvom det afsendende lands styrkede rolle kan kræve anvendelse af administrative ressourcer, vil denne metode sandsynligvis nedsætte den samlede byrde, og det burde blive nemmere for det afsendende land at verificere kvalifikationer i sit eget land og på sit eget sprog, og dette burde nedbringe omkostningerne ved gentagen af verificering.

¹³ Her vil den afsendende myndighed igen bruge mere tid på at verificere oplysningerne. Den samlede procedure burde dog blive kortere, idet den afsendende myndighed er i den bedste position til at foretage sådanne kontroller (sproglige årsager, kontrol af gyldighed af administrative dokumenter etc.).

I betragtning af de forskellige betingelser for adgang til og udøvelse af hvert enkelt erhverv har styregruppen fundet det nyttigt at etablere case studies inden for en række udvalgte erhverv: ingeniører, læger, sygeplejersker, fysioterapeuter og turistførere.

Spørgsmål 1: Har du nogen kommentarer til de kompetente myndigheders respektive roller i EU-afgangsstaten og den modtagende medlemsstat?

Spørgsmål 2: Er du enig i, at et erhvervspas kunne have følgende virkninger, afhængigt af pasindehaverens mål?

a) Pasindehaveren flytter midlertidigt (midlertidig mobilitet):

- Model 1: Passet ville gøre den anmeldelse, som medlemsstaterne aktuelt kan kræve i henhold til artikel 7 i direktivet, overflødig.

- Model 2: Anmeldelsesordningen bibeholdes, men passet kan fremvises i stedet for eventuelle medfølgende dokumenter.

b) Pasindehaveren ansøger om automatisk anerkendelse af sine kvalifikationer: fremvisning af passet ville fremskynde anerkendelsesproceduren (modtagende medlemsstat skal træffe en beslutning inden for to uger i stedet for tre måneder).

c) Pasindehaveren ansøger om anerkendelse af sine kvalifikationer, som ikke er underlagt automatisk anerkendelse (generel ordning): Fremvisning af passet ville fremskynde anerkendelsesproceduren (modtagende medlemsstat skal træffe en beslutning inden for én måned i stedet for fire måneder).

2.2. Fokus på økonomiske aktiviteter: Princippet om delvis adgang

Erhvervsudøvere kan have problemer med anerkendelse af deres kvalifikationer, hvis omfanget af de økonomiske aktiviteter, som udføres som en del af erhvervet, er meget forskelligt mellem deres hjemland og den medlemsstat, hvor de ønsker at etablere sig. Dette er f.eks. gældende for erhvervet "snowboardinstruktør", som eksisterer som et separat erhverv i visse medlemsstater men ikke i andre, hvor det i stedet er skiinstruktører, som underviser i snowboarding.

Undertiden er forskellene i omfanget af økonomisk aktivitet inden for et bestemt erhverv i to medlemsstater så store, at erhvervsudøvere ville være nødsaget til at gennemgå hele uddannelsesprogrammet i værtsmedlemsstaten for at kompensere for forskellene i de tilsvarende kvalifikationskrav, som anført i eksemplet ovenfor. Da EU-domstolen overvejede denne problemstilling, udviklede den princippet om delvis adgang¹⁴. Domstolen fastslog, at under visse betingelser skal medlemsstater tillade delvis udøvelse af erhvervet efter anmodning fra erhvervsudøveren. Indsættelse af dette princip i direktivet ville udvide de sikkerhedskontroller, der tilbydes erhvervsudøverne, som f.eks. frister, inden for hvilke medlemsstaterne skal træffe beslutninger om anerkendelse. Dette omfatter også erhvervsudøvere, som opfylder betingelserne for delvis adgang. Ifølge Domstolens retspraksis kan beskyttelsen af modtagere af tjenesteydelser og forbrugerne generelt dog begrunde proportionale indskrænkninger i etableringsfriheden og friheden til at udveksle tjenesteydelser, hvis sådanne foranstaltninger er nødvendige og står i et rimeligt forhold til den tilsigtede målsætning.

¹⁴ Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, Case C- 330/03 af 19. januar 2006, Samling af Afgørelser 2006, s. I-801.

Et moderniseret direktiv kunne også bekræfte de kriterier, i henhold til hvilke princippet ville finde anvendelse ("kriteriebaseret metode"), i henhold til retspraksis. I henhold til Domstolen finder princippet om delvis adgang anvendelse, når det er muligt at foretage en objektiv adskillelse mellem den økonomiske aktivitet, som erhvervsudøveren ønsker at udføre i værtsmedlemsstaten, og resten af de aktiviteter, som omfattes af erhvervet i den pågældende medlemsstat. Et af de afgørende kriterier er, hvorvidt den økonomiske aktivitet kan udføres uafhængigt eller selvstændigt i den medlemsstat, hvor de erhvervsmæssige kvalifikationer blev erhvervet. En ingeniør, som er specialiseret inden for hydraulik i én medlemsstat, og som ønsker at arbejde i en medlemsstat, hvor hans aktiviteter udføres af mere bredt uddannede ingeniører, som også arbejder med veje, kanaler og havne, kan muligvis få delvis adgang til erhvervet i værtsmedlemsstaten. Han ville kun være bemyndiget til at udføre aktiviteter vedrørende hydraulik.

Der kan forekomme undtagelser til dette princip, hvis disse er begrundet i et tvingende alment hensyn, hvis de egner sig til at nå det tilsigtede mål og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

Spørgsmål 3: Er du enig i, at der ville være vigtige fordele ved at inkorporere princippet om delvis adgang og specifikke kriterier for dets anvendelse i direktivet? (Anfør specifikke grunde til eventuel fravigelse af princippet.)

2.3. Omstrukturering af fælles platforme

Kun et begrænset antal erhverv nyder i dag fordelene ved automatisk anerkendelse. Mange erhverv under den "generelle ordning" stiler efter en lignende mekanisme, som ville lette deres mobilitet. Artikel 15 i direktivet giver mulighed for at vedtage fælles platforme. Formålet med disse platforme ville være at gøre udligningsforanstaltninger (en test eller en prøvetid) overflødige. Det er ikke et værktøj til automatisk anerkendelse af kvalifikationer. Der er derfor hidtil ikke udarbejdet nogen fælles platform for udligningsforanstaltninger, og der er bred enighed om, at der ikke er noget grundlag for yderligere fremskridt. Det aktuelle koncept med fælles platforme er en fiasko. I fremtiden skal det være bredere for at åbne op for muligheden for automatisk anerkendelse.

Kommissionen ønsker at reagere på kravet om lettere mobilitet ved at gøre anerkendelse nemmere. En ny metode til fælles platforme kunne søge at tackle disse mål. De kunne fungere på næsten samme måde som systemet med automatisk anerkendelse for læger, tandlæger, sygeplejersker, jordemødre, farmaceuter, dyrlæger og arkitekter, men uden behov for deltagelse af alle medlemsstater eller endda så mange medlemsstater, som der aktuelt forventes i henhold til artikel 15. Grænsen kunne sættes ned til en tredjedel af alle medlemsstater (dvs. 9 ud af 27) i stedet for to tredjedele for at forbedre muligheden for at etablere fælles platforme. Det ville også blive gjort klart, at ikke-deltagende medlemsstater frit kunne slutte sig til en fælles platform på et senere tidspunkt.

En eventuel ny platform ville blive underlagt en "indre markedstest". Denne ville sikre, at de aftalte betingelser er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, og at den fælles platform ikke indeholder uforholdsmæssigt mange detaljer, så den bliver en hindring for mobiliteten af erhvervsudøvere fra ikke-deltagende medlemsstater, som ønsker at udøve deres ret til fri bevægelighed i det indre marked. Den indre markedstest kunne leveres af de interesserede faglige sammenslutninger og kunne især bidrage til at præcisere, om erhvervs erfaring ville gøre det muligt for en erhvervsudøver fra en ikke-deltagende medlemsstat at indtræde i erhvervet i et af de deltagende lande.

Endelig skulle fælles platforme have støtte ikke alene fra faglige sammenslutninger men også, i trin 2, fra mindst ni medlemsstater. På baggrund af et forslag fra en faglig sammenslutning og med den nødvendige støtte fra et tilstrækkeligt antal medlemsstater kunne Kommissionen til sidst være i stand til at vedtage en fælles platform via en delegeret retsakt, hvis rammer kunne fastsættes i det moderniserede direktiv. Som eksempel på igangværende arbejde med en fælles platform kan nævnes en fælles platform for skiinstruktører.

Spørgsmål 4: Støtter du en nedsættelse af den aktuelle grænse på to tredjedel af medlemsstaterne til en tredjedel (dvs. 9 ud af 27 medlemsstater) som en betingelse for oprettelse af en fælles platform)? Er du enig i behovet for en indre markedstest (baseret på princippet om proportionalitet) for at sikre, at en fælles platform ikke udgør en hindring for tjenesteydere fra ikke-deltagende medlemsstater? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode.)

2.4. Erhvervsmæssige kvalifikationer i lovregulerede erhverv

Akten for det indre marked indeholder en yderligere vurdering af aktivitetsreserver forbundet med erhvervsmæssige kvalifikationer. Den kræver også en gennemgang af omfanget af lovregulerede erhverv. I dag lovregulerer de 27 medlemsstater ca. 4.700 erhverv på baggrund af en erhvervsmæssig kvalifikation. Disse erhverv kan inddeles i ca. 800 forskellige kategorier. Anerkendelsesdirektivet indeholder aktuelt en gensidig anerkendelsesmekanisme, som generelt gælder for de fleste af dem. Selv om det står medlemsstaterne frit for at fastsætte kvalifikationskrav for adgang til bestemte erhverv som et passende middel til at opfylde samfundsmålsætninger i forhold til en given økonomisk aktivitet, f.eks. behovet for at sikre sikkerheden i forbindelse med udøvelsen af den, så kan det i visse tilfælde forekomme, at kvalifikationskravene ikke står i et rimeligt forhold til eller er unødvendige i forhold til de tilsigtede samfundsmålsætninger og derved fører til hindringer for EU-borgernes frie bevægelighed. Der kan endog være tilfælde, hvor en EU-borger, som allerede udfører en økonomisk aktivitet i sit hjemland, står over for et ubegrundet eller urimeligt kvalifikationskrav i værtsmedlemsstaten på et sådant niveau eller af en sådan art, at den pågældende ikke ville være i stand til at løse problemet med en test eller prøvetid (såkaldte udligningsforanstaltninger) som anført i anerkendelsesdirektivet og heller ikke ville være i stand til at kræve delvis adgang i henhold til EU-domstolens retspraksis (se afsnit 2.2 for flere oplysninger om delvis adgang). Borgeren ville derfor ikke have anden mulighed end at gennemgå hele den nødvendige uddannelse for at erhverve kvalifikationerne i den pågældende værtsmedlemsstat.

Spørgsmål 5: Kender du lovregulerede erhverv, hvor EU-borgere reelt kunne stå i en sådan situation? Beskriv erhvervet, kvalifikationerne og hvorfor dette ikke ville være forsvarligt.

3. AT BYGGE VIDERE PÅ RESULTATER

3.1. Adgang til information og e-forvaltning

Erhvervsudøvere, som ønsker at arbejde i en anden medlemsstat, skal kende og forstå de regler, som gælder for dem. Evalueringen af direktivet, især den offentlige høring i starten af 2011, har vist, at dette er et stort problem for mange interessenter. Respondenterne har især anført, at der er utilstrækkelig klarhed over, hvilken myndighed der er ansvarlig for at anerkende deres erhvervsmæssige kvalifikationer, og hvilke dokumenter der skal forelægges. Utilstrækkelig information om, hvad der skal forelægges og til hvilken myndighed, virker ofte mod hensigten om at få en hurtig beslutning fra værtsmedlemsstaten.

En tilknyttet udfordring vedrører erhvervsudøvernes mulighed for at kunne anvende en mere effektiv og bekvem måde at udfylde ansøgningen om anerkendelse af deres erhvervsmæssige kvalifikationer og modtage beslutningen om anerkendelse via e-forvaltningssites.

Et moderniseret direktiv kunne anføre, at hver medlemsstat skal stille et centralt online-adgangssted til rådighed med komplette oplysninger om kompetente myndigheder og dokumentkrav vedrørende anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer for alle erhvervsudøvere uanset deres erhverv eller den region, inden for hvilken de planlægger at udøve deres erhverv. Dette ville imødegå den første udfordring. Hvis man på forhånd vidste, nøjagtigt hvilke dokumenter der skal forelægges, ville det give erhvervsudøverne større gennemsigtighed, og man ville undgå situationer, hvor kompetente myndigheder afholder sig fra at træffe en formel beslutning med den begrundelse, at den migrerende erhvervsudøvers ansøgning ikke er fuldt dokumenteret (se artikel 51, stk. 2, i direktivet).

Et yderligere trin i forlængelse af de centrale adgangspunkter kunne bestå i at tilbyde erhvervsudøverne mulighed for at gennemføre alle de procedurer, der vedrører anerkendelsen af kvalifikationer, online for at imødegå den anden udfordring.

Hvordan kunne disse løsninger imødegå de to udfordringer i praksis? Den første model ville være at bygge videre på de nationale kontaktpunkter, som anført i artikel 57 i direktivet, som allerede informerer og bistår erhvervsudøvere, der søger om anerkendelse af deres kvalifikationer. I øjeblikket består deres opgaver primært i at give skriftlige eller telefoniske råd snarere end proaktivt at sikre adgang til information for EU-borgere, som er interesseret i erhvervsmæssig mobilitet, vedrørende de krævede dokumenter og den kompetente myndighed. I fremtiden kunne de nationale kontaktpunkter også organisere det centrale adgangssted med information og foretage koordinering med de kompetente myndigheder af e-forvaltningsfaciliteter, som muliggør gennemførelse af alle formaliteter online.

En anden model ville være at bygge videre på de såkaldte points of single contact i henhold til servicedirektivet¹⁵. Planen er, at disse skal blive til fuldt udviklede e-forvaltningsportaler, som gør det muligt for tjenesteydere at få nem adgang til relevant information online vedrørende deres aktiviteter (bestemmelser, procedurer, frister). Derudover gør points of single contact det muligt for tjenesteyderne elektronisk at gennemføre alle de administrative procedurer, der er nødvendige for adgang til og udførelse af en tjenesteaktivitet, herunder procedurerne for anerkendelse af kvalifikationer, hvilket er nøglen til afkortning af procedurer og reduktion af den bryde, der er forbundet med administrative formaliteter. I øjeblikket er points of single contact åbne for tjenesteydere (herunder deres udstationerede personale og selvstændige erhvervsdrivende), der er omfattet af servicedirektivet¹⁶, men omfanget af disse kunne udvides, hvis medlemsstaten anser dette for hensigtsmæssigt for at dække alle erhvervsmæssige aktiviteter og ikke kun dem, som er omfattet af servicedirektivet. På samme måde kan medlemsstater bygge videre på erfaring med points of single contact ved at videreudvikle online-faciliteter, som ville forenkle og fremskynde procedurerne for anerkendelse af kvalifikationer for alle erhvervsudøvere, samtidig med at EU's

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EUT L 376 af 27.12.2006, s. 36).

¹⁶ Se Kommissionens arbejdsrapport om gennemførelse og praktisk anvendelse af direktivet, SEK(2010) 1292 af 22.10.2010, http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/evaluation/staff-working-doc_en.pdf.

databeskyttelseslovgivning overholdes, dvs. direktiv 95/46/EF¹⁷.

For at skabe synergier ville det være vigtigt at sikre et tæt samarbejde mellem medlemsstaternes e-forvaltningsfaciliteter og Dit Europa-portal, som har til hensigt at blive et single entry point for alle nyttige informationer om EU-rettigheder¹⁸ og udfordringerne i forbindelse med implementering af disse.

Spørgsmål 6: Ville du støtte en forpligtelse for medlemsstaterne til at sikre, at oplysninger om de kompetente myndigheder og de krævede dokumenter til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer er tilgængelige via et centralt online-adgangspunkt i hver medlemsstat? Ville du støtte en forpligtelse til at muliggøre online-gennemførelse af anerkendelsesprocedurer for alle erhvervsudøvere? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

3.2. Midlertidig mobilitet

I 2005 blev der indført et nyt regime for at lette midlertidig udveksling af tjenesteydelser. I henhold til denne nye ordning har den erhvervsudøver, som ønsker at levere tjenesteydelser på midlertidig basis, mens denne stadig opretholder sin etablering i hjemlandet, ikke nogen forpligtelse til at gennemgå en formel anerkendelsesprocedure i værtsmedlemsstaten. Medlemsstater kan kun kræve, at der fremsendes en forudgående anmeldelse understøttet af en række dokumenter til den kompetente myndighed, hvis det er nødvendigt. Et betydeligt antal medlemsstater gør omfattende brug af denne model.

Håndtering af situationer, hvor en erhvervsudøver fra en ikke-regulerende medlemsstat midlertidigt flytter til en medlemsstat, hvor erhvervet er reguleret, udgør en stor problemstilling. I sådanne tilfælde er den nye ordning kun åben for dem, som kan bevise to års erhvervs erfaring eller fremlægge dokumentation for, at de har fulgt en "lovreguleret uddannelse". Visse interessenter kræver flere valgmuligheder for forbrugerne, som kunne opnås ved at udvide omfanget af den mildere ordning. Andre er bange for misbrug som f.eks. "forum shopping". Moderniseringen bør finde den rette balance mellem disse legitime synspunkter.

3.2.1. Forbrugere, der krydser grænser

Toårsreglen (artikel 5, stk. 1, i direktivet) er generelt accepteret, fordi den beskytter forbrugerne i medlemsstater, hvor et erhverv er lovreguleret. Den kan dog ramme skævt, når der er tale om forbrugere, som rejser fra deres hjemland til en anden medlemsstat, og hvor disse forbrugere ikke har valgt en erhvervsudøver i den medlemsstat, de er rejst til, men en erhvervsudøver fra den medlemsstat, de kommer fra, f.eks. en gruppe turister, der har valgt en turistfører i det land, de kommer fra. I så fald har den pågældende erhvervsudøver ikke nogen kontakt med lokale forbrugere i værtsmedlemsstaten. Derfor kan et krav om forudgående anmeldelse og to års erhvervs erfaring måske ikke retfærdiggøres som forbrugerbeskyttelse. Respekten for forbrugerens valg bør gå forud for frygt for "forum shopping", som ikke synes

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31).

¹⁸ Dit Europa-portal (europa.eu/youreurope) er udviklet af Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne. Redaktionsgruppen for Dit Europa, som består af repræsentanter fra medlemsstaterne, skal sikre, at relevant information på landeniveau er tilgængelige via Dit Europa, og at der eksisterer passende links mellem Dit Europa og nationale informationsportaler.

at være relevant i disse situationer¹⁹. Et krav om forudgående anmeldelse ville således synes unødvendigt. Forbrugernes valgmuligheder ville kun være begrænset i tilfælde, hvor den offentlige sundhed eller sikkerhedsmæssige risici for forbrugerne allerede retfærdiggør en forudgående kontrol af kvalifikationer (i henhold til artikel 7, stk. 4, i det gældende direktiv).

Spørgsmål 7: Er du enig i, at kravet om to års erhvervs erfaring i tilfælde, hvor en erhvervsudøver kommer fra en ikke-regulerende medlemsstat, skal ophæves, når der er tale om forbrugere, der krydser grænser og ikke vælger en lokal erhvervsudøver i værtsmedlemsstaten? Burde værtsmedlemsstaten stadig være berettiget til at kræve forudgående anmeldelse i dette tilfælde? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

3.2.2. Spørgsmålet om "lovreguleret uddannelse"

Erhvervsudøvere, som gennemfører en "lovreguleret uddannelse", er også fritaget for kravet om to års erhvervs erfaring. Direktivet har en temmelig restriktiv definition af "lovreguleret uddannelse" som uddannelse, som er specifikt rettet mod udøvelse af et bestemt erhverv med henvisning til specifikke tilfælde nævnt i bilag III til direktivet.

Uddannelsessektoren udvikler sig dog hele tiden, og direktivet skal følge med disse forandringer. For at styrke beskæftigelsesevnen i et livslangt læringsperspektiv tilstræber uddannelsespolitikker i stigende grad at udvikle generelle "overførbare" færdigheder (f.eks. kommunikation, ledelse) ud over specifikke jobrelaterede færdigheder (tekniske færdigheder). I denne sammenhæng synes det måske ikke berettiget at begrænse idéen om lovreguleret uddannelse til dem, som specifikt er rettet mod et bestemt erhverv (se artikel 3, nr. i), litra e), i direktivet). Idéen om lovreguleret uddannelse kunne udvides til at omfatte enhver uddannelse, som er anerkendt af en medlemsstat og relevant for erhvervet. Europass Diploma Supplement²⁰ eller Europass Certificate Supplement²¹ kunne bruges af uddannelsesinstitutioner til at give oplysninger om indholdet og formålene med de relevante uddannelsesprogrammer. Med en revideret definition af lovreguleret uddannelse kunne et større antal passende uddannede erhvervsudøvere drage fordel af den mildere midlertidige mobilitetsordning. Samtidig ville medlemsstaterne være berettiget til fortsat at kræve en årlig forudgående anmeldelse i henhold til et moderniseret direktiv (bortset fra tilfælde, hvor erhvervspasset gør dette overflødig).

Spørgsmål 8: Er du enig i, at idéen om "lovreguleret uddannelse" kunne omfatte alle uddannelser, som anerkendes af en medlemsstat, som er relevante for et erhverv, og ikke kun den uddannelse, som er udtrykkeligt rettet mod et specifikt erhverv? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

¹⁹ Ideelt set ville disse erhvervsudøvere have et europæisk erhvervspas.

²⁰ Europass Diploma Supplement udstedes til personer, som har taget eksamen fra en højere læreanstalt, sammen med deres eksamenbevis. Det hjælper til at sikre, at kvalifikationer fra en videregående uddannelse bliver nemmere at forstå, især uden for det land, hvor uddannelsen blev taget. Se <http://europass.cedefop.europa.eu/europass/home/vernav/InformationOn/EuropassDiplomaSupplement.csp?jsessionid=43770C133C7D2B78EA4522BF5ABFF581.wpc1>

²¹ Europass Certificate Supplement udleveres til personer, som har taget en erhvervsuddannelse. Det tilføjer information til de oplysninger, som allerede fremgår af det officielle eksamenbevis, og gør det således nemmere at forstå, især for arbejdsgivere eller institutioner uden for det udstedende land. For yderligere oplysninger henvises der til <http://europass.cedefop.europa.eu/europass/home/vernav/InformationOn/EuropassCertificateSupplement.csp?jsessionid=43770C133C7D2B78EA4522BF5ABFF581.wpc1>

3.3. Åbning af den generelle ordning

3.3.1. Kvalifikationsniveauer

Artikel 11 i direktivet fastsætter fire kvalifikationsniveauer, som er baseret på typen og varigheden af uddannelse. Når en erhvervsudøver ansøger om anerkendelse af sine kvalifikationer til et erhverv under den generelle ordning, skal den kompetente myndighed bruge disse niveauer for at bestemme, om ansøgeren kan drage fordel af direktivet. Hvis der er en forskel på mindst to niveauer mellem erhvervsudøverens kvalifikationer og de kvalifikationer, som kræves i værtsmedlemsstaten, finder direktivet ikke anvendelse i øjeblikket.

De niveauer, som er defineret i artikel 11, kan overlape med de otte niveauer i EQF (Europæisk Kvalifikationsramme), som er baseret på "læringsresultater", når sidstnævnte implementeres i 2012²². Det forhold, at der findes to klassifikationssystemer side om side, skaber risiko for forvirring hos de kompetente myndigheder og andre implicerede parter. En undersøgelse bestilt af GD for det Indre Marked og Tjenesteydelser er i øjeblikket ved at vurdere fordelene og begrænsningerne ved disse forskellige klassifikationssystemer med henblik på anerkendelse. Resultaterne af denne undersøgelse foreligger til efteråret.

En mulig vej fremad kunne være at undgå klassificering af kvalifikationer, som udelukker visse erhverv fra at være omfattet af direktivet. En mulig løsning kunne være at slette kvalifikationsniveauerne i artikel 11 (og i bilag II, som er knyttet til artikel 11). Dette ville betyde, at kompetente myndigheder ikke længere ville bestemme en ansøgers egnethed i henhold til prædefinerede kvalifikationsniveauer, men ville fokusere på identificering af væsentlige forskelle i uddannelsen for at beslutte, om udligningsforanstaltninger er nødvendige. Som følge heraf kunne kompetente myndigheder ikke længere nægte ansøgninger om anerkendelse på grund af forskel i kvalifikationsniveauet som f.eks. mellem en universitetsgrad og uddannelse på sekundærtrinnet. De kunne heller ikke nægte erhvervsudøvere anerkendelse af kvalifikationer på baggrund af erhvervserfaring atteret af en medlemsstat (som aktuelt anført i artikel 11, litra a), i direktivet). Hvis kvalifikationen blev slettet, ville dette også give flere skønsmuligheder for medlemsstaterne.

Spørgsmål 9: Ville du støtte sletningen af klassifikationen i artikel 11 (herunder bilag II)? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

3.3.2. Udligningsforanstaltninger

En sletning af artikel 11 indebærer en risiko for flere udligningsforanstaltninger. Hvis artikel 11 slettes, kunne det være en mulighed at recalibrere systemet med udligningsforanstaltninger i fire trin:

1) Artikel 14, stk. 1, i direktivet definerer de betingelser, i henhold til hvilke værtsmedlemsstaten kan pålægge udligningsforanstaltninger. En af disse betingelser vedrører varigheden af uddannelsen. En forskel i varigheden af uddannelse på mindst ét år berettiger i sig selv på nuværende tidspunkt til udligningsforanstaltninger. Det er tvivlsomt, om artikel 14, stk. 1, litra a), i direktivet stadig har sin berettigelse.

²² "Erfaringsrapporterne" og reaktionerne på den offentlige høring tyder på, at anvendelsen af systemet på baggrund af disse prædefinerede niveauer ses som overdrevent kompleks.

2) I henhold til artikel 13, stk. 2, i direktivet skal erhvervsudøvere have mindst to års erhvervserfaring, hvis deres erhverv ikke er reguleret i deres hjemland. Hvis de ikke opfylder dette krav, kan de i øjeblikket ikke drage fordel af den "generelle ordning". Der er ingen grund til, at erhvervsudøvere med mindre erhvervserfaring skal udelukkes. Værtsmedlemsstaten ville under alle omstændigheder være nødt til at vurdere deres eksisterende kvalifikationer, herunder deres erhvervserfaring. Hvis kvalifikationerne er væsentligt forskellige fra de nationale krav, kunne værtsmedlemsstaten pålægge passende udligningsforanstaltninger. Artikel 13, stk. 2, i direktivet ville således blive slettet.

3) Kommissionen har modtaget mange klager fra borgere over kompetente myndigheder, som pålægger uforholdsmæssige udligningsforanstaltninger. Hvis et moderniseret direktiv ikke længere indeholder en klassifikation, kunne der indføres en ny beskyttelsesforanstaltning i det moderniserede direktiv for at beskytte EU-borgere mod vilkårlige udligningsforanstaltninger. Når en ansøger pålægges en udligningsforanstaltning, kunne den kompetente myndighed i værtsmedlemsstaten udtrykkeligt begrunde sin beslutning med hensyn til:

a) de væsentlige forskelle mellem ansøgerens uddannelse og den uddannelse, som kræves i værtsmedlemsstaten (især hvilke elementer i den uddannelse, der kræves i værtsmedlemsstaten, som er utilstrækkeligt dækket af ansøgerens uddannelse, og hvorfor de anses for "væsentlige forskelle")

b) hvorfor disse væsentlige forskelle forhindrer erhvervsudøveren i at udøve sit erhverv i værtsmedlemsstaten.

4) For at lette implementeringen af udligningsforanstaltninger kunne vigtige bestemmelser i adfærdskodeksen for national administrativ praksis, som falder ind under direktivet²³ (f.eks. kravet om at kompetente myndigheder skal tilbyde en egnethedsprøve mindst to gange området), blive gjort obligatoriske. Med hensyn til de resterende dele skulle adfærdskodeksen dog ikke gøres obligatorisk.

Spørgsmål 10: Hvis artikel 11 i direktivet slettes, skal de fire trin, som er anført ovenfor, da implementeres i et moderniseret direktiv? Hvis du ikke støtter implementeringen af alle fire trin, ville nogle af dem være acceptable for dig? (Anfør specifikke argumenter for eller imod alle eller hvert af trinene.)

3.3.3. Delvist kvalificerede erhvervsudøvere

Direktivet letter mobiliteten af fuldt kvalificerede erhvervsudøvere. I øjeblikket gælder det ikke for personer, som har afsluttet deres studier, men ikke er fuldt kvalificerede til selvstændig udøvelse af deres erhverv. Flere og flere mennesker ønsker og burde være i stand til at drage fordel af det indre marked ved at gennemføre en lønnet prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar i udlandet. EU-domstolen præciserede i *Morgenbesser*-sagen²⁴, at reglerne i traktaten om fri bevægelighed gælder for sådanne sager, og at medlemsstater ikke principielt kan forhindre personer i at gennemføre en lønnet prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar, hvis de giver deres egne borgere mulighed for det. Medlemsstater skal sammenligne ansøgerens kvalifikationer med de kvalifikationer, der kræves nationalt, med henblik på at vurdere, om de er om ikke identiske, så i hvert fald tilsvarende.

I henhold til retspraksis fra *Morgenbesser* kunne to principper bekræftes i et moderniseret direktiv: De proceduremæssige beskyttelsesforanstaltninger i direktivet kunne udvides til

²³ Se: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/future/cocon_en.pdf.

²⁴ Domstolen 13. november 2003, Sag C-313/01, *Morgenbesser*, ECR I-13467. (Denne dom blev bekræftet af Domstolens dom i sag C-345/08, *Pešla v. Justizministerium Mecklenburg-Vorpommern*.)

dimittender fra en akademisk uddannelse, som ønsker at gennemføre en lønnet prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar i det pågældende erhverv i udlandet under forudsætning af, at værtsmedlemsstaten tilbyder sine egne borgere en sådan prøvetid. Dette vedrører især de frister, som gælder for kompetente myndigheders beslutning, men også forpligtelsen til at bekræfte modtagelse af ansøgningen inden for en vis tidsfrist og informere ansøgeren om eventuelle dokumenter, som mangler i ansøgningen. Samtidig kunne direktivet præcisere, at oprindelseslandet ikke principielt kan nægte at anerkende en praktikanttjeneste alene med den begrundelse, at den blev gennemført i udlandet. De proceduremæssige beskyttelsesforanstaltninger i direktivet kunne også gælde i denne sammenhæng.

Spørgsmål 11: Ville du støtte en udvidelse af fordelene i direktivet for dimittender fra en akademisk uddannelse, som ønsker at gennemføre en lønnet prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar i det pågældende erhverv i udlandet? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

3.4. Udnyttelse af potentialet ved IMI

3.4.1. Obligatorisk brug af IMI til alle erhverv

Samarbejde mellem medlemsstater via IMI er allerede daglig praksis. Det er imidlertid ikke obligatorisk for de kompetente myndigheder vedrørende erhvervsudøvere, hvis aktiviteter er udelukket fra servicedirektivet. Feedback modtaget fra de kompetente myndigheder i erfaringsrapporterne i 2010 og den offentlige høring viste bred støtte til obligatorisk brug af systemet ud over de erhverv, som er omfattet af servicedirektivet. En mulig vej fremad i forbindelse med modernisering af direktivet kunne være at sikre, at alle kompetente myndigheder svarer via IMI på forespørgsler fra deres modparter i andre medlemsstater²⁵.

3.4.2. Advarselsordning for sundheds erhverv

Mere væsentligt kunne der indføres en mere proaktiv form for samarbejde: Der eksisterer allerede en advarselsordning for de erhverv, som er dækket af servicedirektivet, og som giver kompetente myndigheder mulighed for, under visse betingelser, at underrette hinanden om eventuelle serviceaktiviteter, som kan medføre alvorlig skade på personers helbred eller sikkerhed eller miljøet. Som følge heraf falder de aktiviteter, som håndværkere udfører, aktuelt ind under denne advarselsordning, men ikke aktiviteter udført af sundhedsfaglige personer, som falder uden for servicedirektivet.

Hvilken løsning passer bedst til sundhedsfaglige personer? Den **første model** ville være at anvende samme advarselsordning, som gælder for de erhverv, som er dækket af servicedirektivet, på sundhedsfaglige personer: En advarsel ville således være begrænset til omstændigheder, hvor der forelå klare beviser for, at en sundhedsfaglig person migrerer til en anden medlemsstat, selvom denne er underlagt sanktioner, der forbyder personen at udøve sit erhverv i hjemlandet. Advarslen ville være begrænset til de specifikke medlemsstater, hvor der er tilstrækkelig sandsynlighed for risici eller skade, hvilket betyder, at der skal tages højde for alle faktorer, som kan tyde på, at erhvervsudøveren sandsynligvis vil være aktiv i andre medlemsstater. **En anden model**, som ville beskytte patienter meget mere effektivt, ville være

²⁵

I det omfang dette samarbejde involverer behandling af personoplysninger, er det nødvendigt at overholde relevant EU-lovgivning som anført i artikel 56, stk.2, i direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med særlig henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31).

at indføre pligt til at udsende en advarsel til alle medlemsstater, når en migrerende sundhedsfaglig person mister sin ret til at praktisere på grund af sanktioner i en medlemsstat. Enhver foranstaltning, som tages i denne forbindelse, skal være i overensstemmelse med chartret om grundlæggende rettigheder, især ved beskyttelse af personoplysninger og retten til effektive retsmidler.

Spørgsmål 12: Hvilken af de to modeller for indførelse af en advarselsordning for sundhedsfaglige personer inden for IMI-systemet foretrækker du?

Model 1: Udvidelse af advarselsordningen som foreskrevet i servicedirektivet til alle erhvervsudøvere, herunder sundhedsfaglige personer? Den medlemsstat, der først udsender advarslen, beslutter, til hvilke andre medlemsstater advarslen skal udsendes.

Model 2: Indførelse af den bredere og strengere advarselsforpligtelse for medlemsstaterne til straks at advare alle andre medlemsstater, hvis en sundhedsfaglig person ikke længere har tilladelse til at praktisere på grund af en disciplinær sanktion? Den medlemsstat, der først udsender advarslen, er forpligtet til at rette hver advarsel til alle andre medlemsstater.

3.5. Sprogkrav

I henhold til artikel 53 i direktivet skal erhvervsudøvere have de nødvendige sprogkunderskaber til at udføre deres aktiviteter i værtsmedlemsstaten. I denne sammenhæng skal medlemsstaterne tage højde for proportionalitetsprincippet, som udelukker systematiske sprogtest. Testning af de sproglige færdigheder hos EU-borgere, som er interesseret i erhvervsmæssig mobilitet i det enkelte tilfælde, kan være en legitim måde at beskytte forbrugernes og patienternes interesser. Systematisk testning af sproglige færdigheder kan imidlertid blive en måde, hvorpå man urimeligt kan forhindre udenlandske erhvervsudøvere i at opnå adgang til at udøve en erhvervsmæssig aktivitet, hvis sådan testning anvendes skævt. Hovedansvaret for at sikre, at alle nødvendige erhvervsmæssige sproglige færdigheder er erhvervet, ligger hos arbejdsgiverne.

Der pågår i øjeblikket en offentlig debat om sprogkravene til sundhedsfaglige personer i et par medlemsstater. Vigtigheden af problemstillingen med sproglige færdigheder hos sundhedsfaglige personer bliver stadig større, efterhånden som migrationen af sundhedsfaglige personer vokser, og problemet er især presserende for sundhedsfaglige personer, som drager fordel af automatisk anerkendelse og kommer i direkte kontakt med patienter. Burde de være underlagt sprogtest? I bekræftende fald, hvornår?

- Én model ville være at tydeliggøre adfærdskodeksen²⁶, som ville være mere befordrende for fremtidige tilpasninger.

- En anden model ville være at indføre en regel i direktivet, som specifikt gælder for sundhedsfaglige personer med direkte kontakt til patienterne. Denne bestemmelse ville muliggøre en engangskontrol af de nødvendige sproglige færdigheder, inden den sundhedsfaglige person første gang kommer i direkte kontakt med patienterne.

²⁶

I øjeblikket kan medlemsstaterne kontrollere, at erhvervsudøvere har de nødvendige sprogkunderskaber for at udøve deres aktiviteter, men de skal gøre dette på en rimeligt afpasset måde. Det betyder, at de ikke systematisk kan underkaste udenlandske erhvervsudøvere sprogtest. Erhvervsudøvere skal være i stand til at bevise deres sprogkunderskaber ved hjælp af andre metoder (f.eks. eksamensbevis erhvervet i det relevante sprog, erhvervs erfaring i landet, sprogcertifikat etc.). Det betyder også, at det krævede sprogniveau varierer i henhold til typen af aktivitet og den ramme, inden for hvilken det vil blive udøvet. Sprogkontrollen kan først finde sted efter afslutningen af anerkendelsesproceduren og kan ikke bruges som begrundelse for at nægte anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer som sådan.

Spørgsmål 13: Hvilken af de to ovenstående muligheder foretrækker du?

Model 1: Tydeliggørelse af de eksisterende regler i adfærdskodeksen

Model 2: Ændring af selve direktivet med hensyn til sundhedsfaglige personer, som har direkte kontakt med patienter, og som drager fordel af automatisk anerkendelse.

4. MODERNISERING AF AUTOMATISK ANERKENDELSE

4.1. En trefaset metode til modernisering

Direktivet om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer indeholder en række harmoniserede minimumskrav til uddannelse af læger, tandlæger, sygeplejersker med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje, jordemødre, farmaceuter, dyrlæger og arkitekter. Disse minimumsuddannelseskrav har dannet grundlag for automatisk anerkendelse i mange år. Systemet med automatisk anerkendelse for disse erhverv anses bredt som en succes. Nogle af uddannelsesbetingelserne er imidlertid helt op til 30 år gamle, og mange interessenter ønsker en modernisering af direktivet. Et moderniseret direktiv skal som udgangspunkt beholde de grundlæggende principper for automatisk anerkendelse med en fleksibel mekanisme for opdatering af specifikke uddannelseskrav. Denne mekanisme kunne blive brugt til gradvist at integrere de igangværende uddannelsesreformer i ordningen med automatisk anerkendelse. Samtidig skal der i forbindelse med moderniseringen tages højde for fortsat videnskabelig og teknisk fremskridt. Modernisering kunne derfor opnås i tre faser:

I den første fase kunne selve direktivet blive ændret, så det præciserer og tilpasser de grundlæggende elementer i uddannelseskravene som f.eks. præcisering af minimumsuddannelsesperioder og styrkelse af de tiltag, som understøtter kvaliteten af de tjenester, der tilbydes af erhvervsudøvere. Derudover er det nødvendigt at ændre de institutionelle rammer for at erstatte det aktuelle komitologisystem ved enten at implementere retsakter eller delegerede retsakter²⁷ i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Ministerrådet og Europa-Parlamentet ville – ideelt set – træffe beslutning om disse ændringer efter forslag fra Kommissionen, som skal præsenteres inden afslutningen af 2011. Akten for det indre marked af 13. april foreslår, at der opnås politisk enighed om denne fase ved udgangen af 2012.

I den anden fase ville rammerne for nyligt indførte gennemførelsesretsakter eller delegerede retsakter blive brugt til at opdatere de eksisterende uddannelsesfag for alle relevante erhverv, men også til at udvikle kompetencesæt, når det er nødvendigt. (I denne forbindelse skal det bemærkes, at Kommissionen allerede er bemyndiget til at handle i henhold til den eksisterende komitologiprocedure). Ændringer inden for disse områder ville kræve upstream-involvering fra kompetente myndigheder, som allerede er begyndt at netværke for at opbygge erfaring, og som med succes har bistået Kommissionen ved evalueringen af det aktuelle direktiv i 2010. Denne anden fase ville begynde i 2013 og blive afsluttet i 2014.

I den tredje fase kunne harmonisering af uddannelseskrav endelig optimeres yderligere efter behov, f.eks. ved at skifte fra et system med uddannelses timer til brug af European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS)²⁸ i medlemsstaterne for at lette den automatiske anerkendelse i fremtiden. En igangværende ekstern undersøgelse af indvirkningen af

²⁷ Se traktatens artikel 290 og 291.

²⁸ For yderligere oplysninger henvises til http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm.

uddannelsesreformer²⁹ vil vurdere de potentielle fordele ved at bruge ECTS-point inden for dette område. Afhængigt af resultatet af undersøgelsen kunne man overveje en mekanisme til at præcisere minimumsantallet af år, der skal anføres i et moderniseret direktiv med hensyn til tilsvarende antal ECTS-point. Dette ville imidlertid kræve en yderligere indsats og engagement fra universiteterne og erhvervsudøverne. De første vurderinger kunne begynde i 2014.

Spørgsmål 14: Ville du støtte en trefaset metode til modernisering af minimumsuddannelseskravene i henhold til direktivet bestående af følgende faser:

- den første fase ville gennemgå de grundlæggende elementer, især minimumsuddannelsesperioderne, og udarbejde de institutionelle rammer for yderligere tilpasninger som en del af moderniseringen af direktivet i 2011-2012
- den anden fase (2013-2014) ville bygge videre på de gennemgåede grundlæggende elementer, herunder, om nødvendigt, revidering af uddannelsesfag og det indledende arbejde med at tilføje kompetencer ved hjælp af de nye institutionelle rammer, og
- den tredje fase (efter 2014) ville omhandle problemstillingen med ECTS-meritter ved hjælp af de nye institutionelle rammer?

4.2. Øget tillid til automatisk anerkendelse

I deres erfaringsrapporter efterlyste mange kompetente myndigheder en styrkelse af systemet med automatisk anerkendelse. Nogle af dem fremfører, at det er nødvendigt med mere harmonisering af minimumsuddannelsesperioderne i direktivet, f.eks. ved at indføre et antal uddannelsestimer eller præcisere, om både år og uddannelsestimer skal gælde. En anden vej fremad ville være at overveje, hvilket organ eller hvilken myndighed på nationalt plan kunne tage mere ansvar for at sikre, at indholdet af den uddannelse, som fører til en given faglig titel, til enhver tid opfylder kravene i direktivet.

4.2.1. Præcisering af status for erhvervsudøvere

Anerkendelsesdirektivet indeholder en række harmoniserede minimumskrav til uddannelse af læger, tandlæger, sygeplejersker med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje, jordemødre, farmaceuter, dyrlæger og arkitekter. Disse minimumsuddannelseskrav udgør i øjeblikket det eneste grundlag for automatisk anerkendelse af disse erhvervsudøvers kvalifikationer. Eksamensbeviser, der attesterer opfyldelse af minimumsuddannelseskravene, er tilstrækkelige til, at indehaverne af disse kan etablere sig i en anden medlemsstat end den, hvor deres kvalifikationer blev erhvervet. Der kan dog opstå situationer, hvor indehavere af eksamensbeviser mister retten til at udøve det erhverv, som de blev kvalificeret til i deres hjemland (f.eks. fordi de ikke opfylder de nationale krav til løbende faglig udvikling).

Der er i øjeblikket et hul i direktivet. I forbindelse med midlertidig levering af tjenester er erhvervsudøvere forpligtet til at vise, at de har ret til at udøve deres erhverv i deres hjemland og ikke har forbud mod at udøve dette, f.eks. fordi de ikke opfylder de nationale krav til løbende faglig udvikling. Der er ingen eksplicit anførelse af et lignende krav i tilfælde af etablering. Det kunne være logisk at udvide dette krav til situationer, hvor en erhvervsudøver

²⁹ Undersøgelsen, som udføres af GBP, offentliggøres i oktober.

ønsker at etablere sig permanent i en anden medlemsstat. Dette skulle f.eks. forhindre læger, der ikke længere har autorisation til at udøve virksomhed som alment praktiserende læge i én medlemsstat, fra at migrere til en anden.

Spørgsmål 15: Når erhvervsudøvere søger om etablering i en anden medlemsstat end den, hvor de erhvervede deres kvalifikationer, skal de bevise over for værtsmedlemsstaten, at de har ret til at udøve deres profession i hjemlandet. Dette princip gælder i tilfælde af midlertidig mobilitet. Bør det udvides til situationer, hvor en erhvervsudøver ønsker at etablere sig? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode). Er det nødvendigt, at direktivet søger at tackle spørgsmålet om løbende faglig udvikling mere omfattende?

4.2.2. *Præcisering af minimumsuddannelsesperioder for læger, sygeplejersker og jordemødre*

For visse sektorspecifikke erhverv udtrykkes minimumsvarigheden af uddannelse i øjeblikket i år eller uddannelsestimer. Dette kan give anledning til misforståelse med hensyn til, om de to kriterier udgør to modeller, eller om de skal anvendes sammen. Mange interessenter foreslår, at de to kriterier slås sammen. Et moderniseret direktiv kunne præcisere dette for læger, sygeplejersker og jordemødre, for hvem de to betingelser allerede er etableret, men præsenteres som modeller.

Spørgsmål 16: Ville du støtte en præcisering af minimumsuddannelseskravene for læger, sygeplejersker og jordemødre, således at det blev anført, at betingelserne vedrørende et minimumsantal uddannelsesår og et minimumsantal uddannelsestimer gælder kumulativt? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

4.2.3. *Sikring af bedre overholdelse på nationalt niveau*

Der gives automatisk anerkendelse for erhverv, for hvilke minimumsuddannelseskrav er blevet harmoniseret, på baggrund af faglige titler tildelt til medlemmer af erhvervet efter opfyldelse af det minimumsindhold af uddannelsen, som er foreskrevet i direktivet. Uddannelsesindhold udvikler sig imidlertid over tid. Derudover har mange universiteter implementeret reformer i henhold til Bologna-processen³⁰, hvilket fører til mange ændringer som f.eks. et skift i retning af læring, som er orienteret mod de studerende. Dette rejser spørgsmålet om, hvordan medlemsstater i fremtiden kan sikre, at universiteter og andre uddannelsesinstitutioner følger de rammer, som er udstukket i direktivet i lyset af løbende reformer.

En anden udfordring vedrører medlemsstater, som informerer Kommissionen om nye udviklinger, især nye faglige titler, der er tildelt i medlemsstaten. I praksis modtages sådanne oplysninger ofte først, når dimittenderne forlader universitetet med deres eksamensbevis, hvilket begrænser muligheden for, at nogle af dem kan drage fordel af automatisk anerkendelse eller skaber i hvert fald stor usikkerhed om fri bevægelighed.

For at søge at tackle disse to problemstillinger kunne et moderniseret direktiv indeholde et krav om, at medlemsstater skal give underretning om nye ændringer til eksamensbeviser, så

³⁰ Bologna-processen blev indført i 1999 for at sikre mere sammenlignelige, kompatible og sammenhængende systemer for videregående uddannelse i Europa. For yderligere oplysninger henvises der til <http://www.ehea.info/>.

snart de akkrediteres af et akkrediteringsorgan eller godkendes af et andet offentligt organ og således i god tid, inden de studerende dimitterer med de underrettede eksamensbeviser. De udpegede organer (som ikke nødvendigvis skulle nyoprettes) ville påtage sig en national overholdelsesfunktion, som ville sikre, at de harmoniserede minimumsuddannelseskrav overholdes i henhold til direktivet. Eventuelle meddelelser kunne ledsages af en relevant rapport fra det organ, som udfører den nationale overholdelsesfunktion. Disse ændringer ville ikke alene gøre det muligt for unge dimittender at have større tillid til, at de kan drage fordel af automatisk anerkendelse, men også øge tilliden mellem medlemsstater.

Spørgsmål 17: Er du enig i, at medlemsstater skal give underretning, så snart et nyt uddannelsesprogram godkendes? Ville du støtte en forpligtelse for medlemsstaterne til at forelægge en rapport for Kommissionen om overholdelse af direktivet for hvert uddannelsesprogram, som fører til erhvervelse af en titel, som er meddelt Kommissionen? Bør medlemsstaterne udpege en national overholdelsesfunktion til dette formål? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

4.3. Læger: Speciallæger

Kommissionen modtog talrige kommentarer om speciallægeuddannelse. Disse drejede sig primært om to problemstillinger. For det første kan automatisk anerkendelse i øjeblikket kun udvides til nye specialer, hvis specialet eksisterer i mindst 2/5 af medlemsstaterne. Denne grænse kunne skabe en hindring for innovation og begrænse mulighederne for at indsætte nye medicinske specialer i direktivet. Det kunne være hensigtsmæssigt at nedsætte grænsen for det krævede antal medlemsstater fra 2/5 til 1/3. På denne måde ville grænsen for indsættelse af nye specialer i direktivet svare til den foreslåede grænse for fælles platforme (se afsnit 2.3).

Spørgsmål 18: Er du enig i, at grænsen for minimumsantallet af medlemsstater, hvor det medicinske speciale skal eksistere, bør nedsættes fra 2/5 til 1/3? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

Den anden problemstilling vedrører de generelle rammer for tilrettelæggelse af speciallægeuddannelse. Direktivet giver ringe mulighed for anerkendelse af tidligere undervisning som en del af uddannelseskurser, som i hvert fald er på et niveau, der svarer til uddannelsen i et givent speciale. Dette er især relevant for specialer, som udspringer af intern medicin eller almen kirurgi³¹. Hvis en læge har fulgt en speciallægeuddannelse og efterfølgende følger en anden speciallægeuddannelse, skulle denne i princippet følge det komplette uddannelsesprogram for det andet speciale helt fra begyndelsen. Moderniseringen af direktivet kunne være en lejlighed til at give medlemsstaterne mulighed for at give delvis dispensation fra dele af speciallægeuddannelsen, hvis den pågældende del af uddannelsen allerede er gennemført i forbindelse med et andet speciallægeuddannelsesprogram.

Spørgsmål 19: Er du enig i, at moderniseringen af direktivet kunne være en mulighed for medlemsstaterne til at give delvis dispensation, hvis en del af uddannelsen allerede er gennemført i forbindelse med et andet speciallægeuddannelsesprogram? Hvis ja, er der nogen

³¹

Med hensyn til intern medicin vedrører dette følgende 11 specialer: immunologi, rheumatologi, medicinske lungesygdomme, gastroenterologi, kardiologi, endokrinologi, geriatri, nyresygdomme, almen hæmatologi, epidemiske sygdomme og klinisk onkologi. I nær tilknytning til almen kirurgi sås følgende 11 specialer: plastikkirurgi, thoraxkirurgi, pædiatrisk kirurgi, karkirurgi, gastroenterologisk kirurgi, neurokirurgi, ortopædi, tandkirurgi, mund- og kæbe-ansigtskirurgi, stomatologi og urologi.

betingelser, som skal opfyldes for at kunne komme i betragtning til delvis dispensation? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

4.4. Sygeplejersker og jordemødre

Adgangskravet for sygeplejeuddannelsen er i øjeblikket mindst 10 års almen skolegang (samme krav gælder for jordemoderuddannelse i henhold til den såkaldte uddannelsesvej I (artikel 20, stk. 2, litra a). Sygeplejeerhvervet har dog udviklet sig væsentligt i de sidste tre årtier: Sundhedspleje i lokalområdet, brug af komplekse behandlinger og teknologi, som udvikler sig løbende, forudsætter, at sygeplejersker er i stand til at udføre mere selvstændigt arbejde. Som følge af manglen på læger forventes sygeplejersker og jordemødre i flere medlemsstater at udføre opgaver, som tidligere kun blev udført af læger. Der er en bekymring for, at studerende, som starter på sygeplejerskolen efter kun ti års almen skolegang, ikke har de fornødne grundlæggende færdigheder og viden til at begynde på en uddannelse, som burde forberede dem på at møde komplekse behov for sundhedspleje. Én model kunne derfor være at kræve, at medlemsstaterne kun giver adgang til sygeplejeuddannelsen til ansøgere, som har gennemført mindst tolv års almen skolegang (det samme skal gælde for uddannelsesvej I på jordemoderuddannelsen). Dette krav eksisterer allerede i mange medlemsstater. Den anden model ville være at bibeholde status quo.

Spørgsmål 20: Hvilken af ovenstående valgmuligheder foretrækker du?

Model 1: Bibeholdelse af kravet om ti års almen skolegang

Model 2: Ændring af kravet om ti års almen skolegang til tolv års almen skolegang

4.5. Farmaceuter

Farmaceutens traditionelle rolle er ved at ændre sig fra udlevering af medicin alene til en mere direkte involvering med patienten, herunder rådgivning, oplysning og endda en gennemgang, overvågning og tilpasning af behandling ved behov. Det lokale apoteks rolle er blevet vigtigere. Flere interesserede parter foreslår en udvidelse af listen over erhvervsmæssige aktiviteter, som en farmaceut er bemyndiget til at udføre i medlemsstaterne, jf. artikel 45, stk. 2, for at afspejle disse ændringer. Interesserede parter ønsker oftest indarbejdelse af "farmaceutisk omsorg", "det lokale apotek" og pharmacovigilance (lægemiddelovervågning) som nye erhvervsmæssige aktiviteter. Derudover foreslår mange interessenter, at direktivet (aktuelt artikel 44, stk. 2, litra b) anfører en obligatorisk praktikperiode på seks måneder umiddelbart efter afslutning af den akademiske uddannelse for at forberede de fremtidige farmaceuter på deres rolle.

Et andet spørgsmål er, om medlemsstaterne skal være berettiget til at forbyde fuldt kvalificerede farmaceuter, som har erhvervet deres kvalifikationer i en anden medlemsstat, at åbne nye apoteker. Artikel 21, stk. 4, i direktivet tillader i øjeblikket medlemsstaterne ikke at lade farmaceuters uddannelsesbeviser få gyldighed med henblik på oprettelse eller styring af nye apoteker, herunder apoteker, som har været åbne i mindre end tre år. Dette resultat strider mod det generelle princip om automatisk anerkendelse og udgør en diskrimination mod farmaceuter inden for EU. Diskrimination mod EU-borgere fra andre medlemsstater er uforeneligt med det indre marked. Irland har allerede stoppet anvendelsen af denne fravigelse, og Storbritannien planlægger at stoppe til sommer. Med henblik på at fremme den fri bevægelighed for farmaceuter og give princippet om automatisk anerkendelse fuld gyldighed

foreslås det, at denne bestemmelse slettes. Under alle omstændigheder tillader artikel 61 i direktivet allerede fravigelser, hvis der er et ægte behov.

Spørgsmål 21: Er du enig i, at listen over farmaceuters aktiviteter burde udvides? Støtter du forslaget om at tilføje kravet om seks måneders praktik som anført ovenfor? Støtter du sletning af artikel 21, stk. 4, i direktivet? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

4.6. Arkitekter

I mange medlemsstater tilbyder universiteterne en læseplan på mindst fem år på arkitektuddannelsen. Direktivet indeholder ingen hindringer for denne tendens: Uddannelseskravene på fire års akademiske studier for arkitekter, som er defineret i artikel 46 i direktivet, er kun et minimum, idet medlemsstaterne og universiteterne gerne må anvende højere standarder ved uddannelse af fremtidige arkitekter. Ikke desto mindre foreslår de faglige organisationer, som repræsenterer arkitekter, at minimumsvarigheden af uddannelsen i henhold til direktivet kunne øges fra fire til fem år for at afspejle udviklingen inden for erhvervet.

Forslaget om at harmonisere femårskravet på EU-niveau rejser udfordrende spørgsmål. For det første er Kommissionen ikke i stand til at bekræfte, hvilke af de eksamensbeviser, der allerede er indeholdt i direktivet på baggrund af deres overholdelse af de aktuelle bestemmelser, vedrører fem års uddannelse. Som følge heraf ville en harmonisering af minimumsvarigheden af uddannelsen på fem år kræve en ordning med erhvervede rettigheder for arkitekter, hvis uddannelse begyndte (eller vil være begyndt) inden ikrafttrædelse af et moderniseret direktiv i 2012 eller 2013, ud over den allerede eksisterende ordning med erhvervede rettigheder for arkitekter, som er uddannet inden ikrafttrædelse af det første direktiv om arkitekter i 1985 (se artikel 49 i direktiv 2005/36/EF sammen med bilag VI).

For det andet ville denne løsning i væsentlig grad begrænse fleksibiliteten uden at tackle et andet ægte problem vedrørende mobilitet: Hvordan tages der hensyn til prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar, som er et aspekt af arkitektuddannelsen, som allerede er anerkendt i mange medlemsstater som et vigtigt element i uddannelsen af arkitekter?

På denne baggrund synes der at være to modeller:

Den **første model** ville bibeholde det eksisterende krav om fire år:

Den **anden model** ville bringe direktivets bestemmelser tættere på den eksisterende situation i de fleste medlemsstater samtidig med, at hver af dem ville have en vis grad af fleksibilitet: For at drage fordel af automatisk anerkendelse skulle arkitekter bevise enten mindst fem års akademiske studier efterfulgt af mindst ét års prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar eller mindst fire års akademiske studier med mindst to års prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar. Det ville således tage mindst seks år at blive fuldt kvalificeret arkitekt i EU, og dette ville altid omfatte prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar.

Spørgsmål 22: Hvilken af de to ovenstående modeller foretrækker du?

Model 1: Bibeholdelse af det aktuelle krav om mindst fire års akademiske studier?

Model 2: Supplering af det aktuelle krav om mindst fire års akademiske studier med et krav om to års prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar. Som en alternativ model ville

arkitekter også være kvalificeret til automatisk anerkendelse efter gennemførelse af et femårigt akademisk uddannelsesprogram, som afsluttes med mindst ét års prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar.

4.7. Automatisk anerkendelse inden for områderne håndværk, handel og industri

Inden for områderne håndværk, handel og industri afhænger automatisk anerkendelse af to betingelser: 1) et vist antal års erfaring, som varierer i henhold til aktiviteten, og 2) en klar identifikation af den erhvervsmæssige aktivitet baseret på bilag IV i direktivet. Med hensyn til den første betingelse har evalueringen vist, at der ikke er nogen grund til at ændre det krævede minimumsantal års erfaring. Med hensyn til den anden betingelse er der mange, der mener, at bilag IV i sin nuværende form ikke altid muliggør en klar identifikation af et erhverv baseret på de oplyste aktiviteter. I øjeblikket henviser bilag IV til International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC)³², dog ikke i den nyeste version, og undertiden kan den dateres helt tilbage til 1950'erne og 1960'erne.

Én mulighed ville være at anvende samme ISIC-klassifikation som grundlag, men i den nyeste reviderede form fra 2008, som nu indeholder en mere præcist defineret liste over aktiviteter. Med de hurtige teknologiske fremskridt er det vigtigt at definere og opdatere kvalifikationer og tilsvarende erhverv. Diverse interessenter har også som alternative løsninger foreslået EU's fælles glossar for offentlige kontrakter³³, som opdateres regelmæssigt, og International Standard Classification of Occupations (ISCO)-nomenklaturen³⁴, som revideret i 2008.

Mens et moderniseret direktiv burde bibeholde princippet om automatisk anerkendelse for erhvervene inden for håndværk, handel og industri, kunne klassificeringen af selve aktiviteterne udføres på et senere stadie på baggrund af resultaterne af undersøgelsen.

Spørgsmål 23: Hvilken af følgende modeller foretrækker du?

Model 1: Øjeblikkelig modernisering ved udskiftning af ISIC-klassifikationen fra 1958 med ISIC-klassifikationen fra 2008?

Model 2: Øjeblikkelig modernisering ved udskiftning af bilag IV med det fælles glossar, som anvendes inden for offentlige kontrakter?

Model 3: Øjeblikkelig modernisering ved udskiftning af bilag IV med ISCO-nomenklaturet som sidst revideret i 2008?

Model 4: Modernisering i to faser: Bekræftelse i et moderniseret direktiv af, at automatisk anerkendelse fortsat gælder for aktiviteter vedrørende håndværk, handel og industri. De tilknyttede aktiviteter vil fortsat være som anført i bilag IV indtil 2014, hvor en ny liste over aktiviteter vil blive oprettet ved et delegeret retsakt. Listen over aktiviteter skal baseres på én af de klassifikationer, som præsenteres under model 1, 2 eller 3.

³² Nomenklatur blev vedtaget af FN i 1948 og revideret i 1958, 1968, 1989 og 2006 (den seneste revision blev publiceret i 2008).

³³ Se Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2195/2002 af 5. november 2002 om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV) (EFT L 340 af 16.12.2002, s. 1), senest ændret i 2009. Tilgængelig på <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:340:0001:0001:EN:PDF>.

³⁴ Vedtaget af den internationale arbejdsorganisation (ILO) og tilgængelig på: <http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/index.htm>.

4.8. Kvalifikationer fra tredjeland

Anerkendelsesdirektivet finder hovedsagelig anvendelse på EU-borgere med kvalifikationer fra en EU-medlemsstat. Direktivet hjælper dog også EU-borgere med kvalifikationer, som er erhvervet uden for EU (f.eks. et eksamensbevis fra Canada eller Kina):

Direktivet finder anvendelse på EU-borgere, som oprindeligt erhvervede kvalifikationer i et tredjeland, hvis kvalifikationer allerede er anerkendt i en medlemsstat, og den pågældende EU-borger også har erhvervet tre års erhvervs erfaring i ovennævnte medlemsstat. Artikel 3, stk. 3, letter en sådan EU-borgers frie bevægelighed, når den pågældende flytter til en anden medlemsstat. EU-borgeren kan derfor drage fordel af alle proceduremæssige beskyttelsesforanstaltninger i henhold til den såkaldte generelle ordning (som f.eks. en hurtig og underbygget beslutning om, hvorvidt kvalifikationer kan anerkendes). Kort sagt, med tre års lovlig og effektiv erhvervs erfaring i en medlemsstat behandles de oprindelige kvalifikationer fra tredjeland, som om de var erhvervet i en medlemsstat.

Direktivet indeholder imidlertid også beskyttelsesforanstaltninger for at garantere de minimumsuddannelseskrav, som allerede er harmoniseret på europæisk plan (for visse sundhedserhverv og arkitekter). I henhold til artikel 2, stk. 2, i direktivet skal medlemsstater ikke acceptere tredjelandskvalifikationer fra EU-borgere, hvis kvalifikationsniveauet ikke opfylder minimumskravene for kvalifikationer erhvervet i EU. Medlemsstaterne bør også undgå at udløse en flugt af faglært arbejdskraft fra ikke-EU-lande³⁵.

Det vigtigste spørgsmål er, om den generelle mangel på faglært arbejdskraft nødvendiggør en justering af ovennævnte bestemmelser. En sådan justering ville i første omfang gavne EU-borgere. Den kunne imidlertid også berøre visse borgere fra tredjelandslande, som har rettigheder i henhold til europæisk lov: familiemedlemmer af EU-borgere³⁶, fastboende udlændinge³⁷, flygtninge³⁸ og indehavere af et blå EU-kort³⁹ behandles på samme måde som EU-borgere med hensyn til anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer (selvom de relevante lovgivningsmæssige instrumenter ikke binder alle medlemsstater i EU). En sådan justering ville understøtte EU's politik om også at fremme mobiliteten i forbindelse med den reviderede europæiske naboskabspolitik.

Spørgsmål 24:

Skønner du det nødvendigt at foretage justeringer af behandlingen af EU-borgere med kvalifikationer fra tredjeland i henhold til direktivet, f.eks. ved at reducere treårsreglen i artikel 3, stk. 3? Ville du påskønne en sådan justering også for tredjelandsborgere, herunder også dem, der falder ind under den europæiske naboskabspolitik, som drager fordel af en ligebehandlingsbestemmelse i henhold til europæisk lovgivning? (Anfør specifikke argumenter for eller imod denne metode).

³⁵ I denne sammenhæng skal der tages hensyn til WHO's Global Code of Practice on the International Recruitment of Health Personnel.

³⁶ Direktiv 2004/38/EF.

³⁷ Direktiv 2003/109/EF.

³⁸ Direktiv 2004/83/EF.

³⁹ Direktiv 2009/50/EF.

5. FREMSENDELSE AF REAKTIONER PÅ GRØNBOGEN

Kommissionen opfordrer alle interesserede parter til at fremsende deres bidrag senest den 20. september 2011, helst via e-mail, til følgende adresse:

DG Internal Market and Services, Unit E-4 "Free movement of professionals"

E-mail: MARKT-PQ-EVALUATION@ec.europa.eu

Postadresse: European Commission

Internal Market Directorate General, Unit E-4

Rue de Spa 2

Office 06/014

1049 Brussels

Belgium

Bidrag skal ikke nødvendigvis dække alle de spørgsmål, der rejses i grønbogen. De kan være begrænset til spørgsmål af særlig interesse for dig. Anfør venligst tydeligt de spørgsmål, som dit bidrag vedrører. Hvis det er muligt, skal du anføre specifikke argumenter for eller imod de modeller og metoder, der præsenteres i grønbogen.

Alle bidrag offentliggøres på websiden for GD for det Indre Marked og Tjenesteydelser, medmindre en bidragsyder ønsker noget andet. Det er vigtigt at læse den specifikke erklæring om fortrolige oplysninger, som er vedhæftet grønbogen, eller oplysninger om, hvordan dine personoplysninger og bidrag behandles.